

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Uppdrag att utreda utvidgning av konsumenttjänstlagen till att omfatta levande djur

Sammanfattning av uppdraget

En utredare ges i uppdrag att överväga om konsumenttjänstlagen (1985:716) bör omfatta även behandling och förvaring av levande djur.

Utredaren ska bl.a.

- analysera behovet av och förutsättningarna för att utvidga konsumenttjänstlagens tillämpningsområde till att omfatta behandling och förvaring av levande djur, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 mars 2027.

Bakgrund och skälen för uppdraget

Konsumenttjänstlagen är bl.a. tillämplig på avtal om tjänster som näringsidkare utför åt konsumenter när tjänsten avser arbete på eller förvaring av lösa saker. I rättslig mening är ett djur en lös sak. I samband med att lagen infördes övervägdes om den skulle omfatta även tjänster som avser behandling och förvaring av levande djur (prop. 1984/85:110 s. 34 och 116). Mot bakgrund av att det bedömdes som mindre lämpligt infördes särskilda undantag för tjänster av dessa slag. Det innebär att tjänster som t.ex. avser veterinärmedicinsk verksamhet eller annan vård och skötsel av djur eller omhändertagande av hundar på hundpensionat och uppställning av hästar hos någon annan än ägaren inte omfattas av konsumenttjänstlagens lagstiftning. Det uttalades dock i förarbetena att lagen kan komma att tillämpas analogt i avtalsförhållanden som faller utanför det i lagen angivna tillämpningsområdet (prop. 1984/85:110 s. 33 och 116).

Sedan konsumenttjänstlagen trädde i kraft har marknaden ändrats på olika sätt och nya typer av tjänster har tagit större plats. Detta gäller inte minst tjänster som har koppling till levande djur, som ofta kan vara både komplexa och kostsamma för konsumenten.

I sin rapport Åtgärder för att förbättra pristransparensen inom djursjukvården (rapport 2026:1) konstaterar Konkurrensverket att djurägare som söker vård för sitt sällskapsdjur ofta saknar information om totalpriset inför beslut om undersökning, diagnostisering och behandling, och att det saknas direkt tillämplig konsumentskyddslagstiftning som skyddar djurägaren i det enskilda fallet. För att konsumenternas ställning i enskilda avtalsförhållanden ska förbättras föreslår verket i rapporten att rättsläget förtydligas och att djurägarens rättigheter gentemot vårdgivaren stärks.

Mot denna bakgrund bör frågan om huruvida konsumenttjänstlagen ska omfatta tjänster som avser behandling av levande djur övervägas.

Var skiljelinjen går mellan behandling och förvaring av ett djur är inte givet. Om konsumenttjänstlagens tillämpningsområde utvidgas till att omfatta avtal om djur kan det uppkomma gränsdragningsfrågor i detta avseende. Med hänsyn till detta och lagens systematik i övrigt bör en analys om utvidgning inte vara begränsad till behandling utan även omfatta tjänster som avser förvaring av levande djur.

När frågan om en utvidgning av lagens tillämpningsområde övervägs uppkommer frågan om huruvida lagens regler är ändamålsenliga i de situationer som kan komma att aktualiseras vid avtal om behandling eller förvaring av levande djur, eller om det kan finnas ett behov av att införa särskilda regler i något avseende. En fråga är t.ex. om ett presumtionsansvar vid skada genom behandling och liknande åtgärder med djuret bör gälla i stället för det kontrollansvar som lagen föreskriver vid fel eller dröjsmål (jfr Konsumenttjänster m.m., Ds 2009:13)

Uppdraget

Mot bakgrund av det anförda ska en utredare, genom en analys av frågan om det civilrättsliga konsumentskyddet bör stärkas med hänsyn bl.a. till djursjukvården, överväga om konsumenttjänstlagen bör omfatta även behandling och förvaring av levande djur, och i så fall hur detta kan ske.

Utredaren ska därför

- analysera behovet av och förutsättningarna för att utvidga konsumenttjänstlagen till att omfatta behandling och förvaring av levande djur,
- utifrån analysen ta ställning till om lagen bör utvidgas och i så fall hur det kan ske, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

De förslag som lämnas ska ge uttryck för en god balans mellan konsumenternas och näringsidkarnas intressen.

Även andra frågor som rör konsumenttjänstlagen som med hänsyn till uppdraget skulle kunna vara lämpliga kan tas upp i arbetet.

En konsekvensbeskrivning ska lämnas enligt vad som framgår av kommittéförordningen (1998:1474). Konsekvenserna, inklusive de kostnadsmässiga, ska anges på ett sätt som motsvarar de krav på innehållet i konsekvensutredningar som finns i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Vid genomförandet av uppdraget ska utredaren, i den utsträckning som det bedöms lämpligt, inhämta synpunkter och upplysningar från berörda myndigheter, organisationer och andra aktörer.

Uppdraget ska redovisas senast den 1 mars 2027.